

MBO

Ontdek de groene wereld

WWW.GROENEWELLE.NL

KIES VOOR DE VEELZIJDIGE

MBO-OPLEIDINGEN VAN DE GROENE WELLE

DYNAMIC DESIGN // SURPRISING NATURE // ANIMAL FRIENDS // GOOD FOOD // MIGHTY MACHINES // NATURAL HEALTH // BIG BUSINESS

Kleinschalige Landschapselementen

Natuurbeheer SV31 SV41

Les 2 Welkom

Kleinschalige Landschapselementen

Wat zijn kleinschalige landschapselementen?

- o.a.
  - Knotbomen
  - Hagen
  - Singels/houtwallen
- (Solitaire) bomen, bomengroep, bomenrijen
  - Poelen

Geschiedenis

Agrarische functies o.a.

- Vee- en wildkering
  - Windkering
  - Fruit
  - Brandhout
  - Beschaduwing
- Houtwinning voor stelen, manden etc.

Knotbomen

Gebruik vroeger:

- Dik takhout, brandhout
- tweigen, vlechtwerk voor manden etc.

Soorten:

- Wilgen, Populieren, Essen, soms elzen

Ecologische waarde:

- nest & schuilgelegenheid voor fauna
- Hoge insecten rijkdom

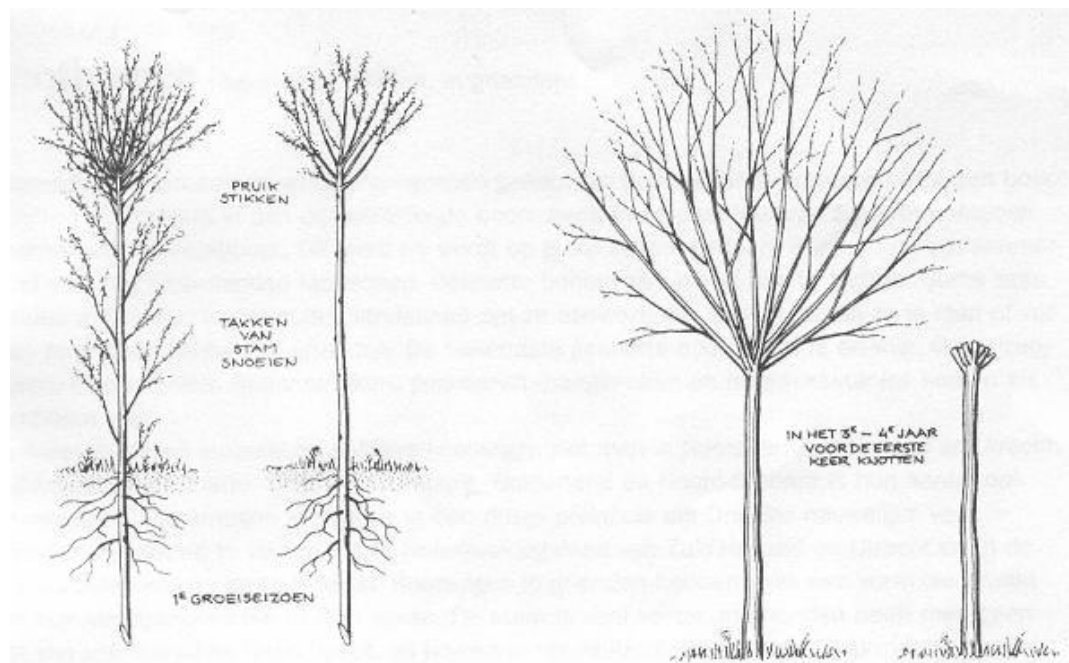
Bedreiging:

Verwijdering voor ruimte winst. Minder schaduw op landbouwgrond

Onderhoud:

- eens in de 3 a 4 jaar gehele knot afzetten
- kleine kapstokken laten staan, waardoor slapende knoppen geactiveerd worden en er weer nieuwe twijgen/takken ontstaan.
- In loop van de tijd ontstaat er een grote knot, hierdoor ontstaat rot en uiteindelijk holtes. Hier profiteren verschillende fauna soorten van.

Hagen:

Gebruik vroeger:

- veekering
- perceel scheiding
- windkering

Soorten:

- vooral Meidoorn en Sleedoorn

Ecologische waarde:

- Hooge vogel- en insecten rijkdom door bloesem en bessen.
- Door de dichtheid en stekels biedt de haag bescherming voor predators.
- Hagen zijn vaak tientallen meters lang, veilige verbindingzone voor (kleine) zoogdieren

Bedreiging:

Hagen worden verwijderd en vervangen voor prikkeldraad

Onderhoud:

- Eens in de 1 a 3 jaar snoeien

Singels/houtwallen

Gebruik vroeger:

- afscheiding tussen verschillende landbouwpercelen
- brandhoutvoorziening
- vee- en wildkering
- windkering

Soorten:

- Essen, hazelaar, eik, vlier, meidoorn, berk, wilg etc.

Ecologische waarde:

- nest & schuilgelegenheid voor fauna
- honderden meters aan een gesloten singels geven een goede bedekte/beschutte omgeving voor klein wild om zich te kunnen verplaatsen.

Bedreiging:

Verwijdering voor ruimte winst. Minder schaduw op landbouwgrond

Onderhoud:

- Eens in de 3 a 4 jaar dunnen
- Takhout versnipperen of op rillen leggen

(Solitaire)bomen/bomengroep/ bomenrijen

Gebruik vroeger:

-Schuilgelegenheid voor vee (regen,zon etc.)

Soorten:

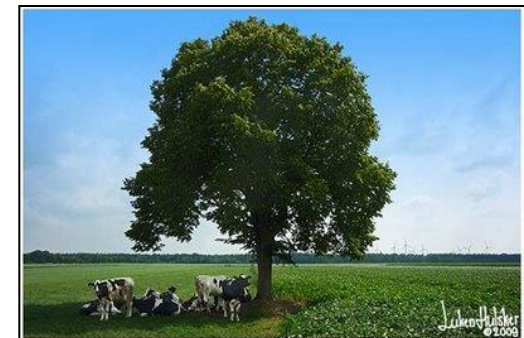
-Eiken, linde, beuk

Ecologische waarde:

- Mogelijkheid voor vogels om tussentijd een veilig heen komen te vinden.
- Nestgelegenheid voor vogels
- Bij holle bomen nestgelegenheid voor vleermuizen etc.

Bedreiging:

- ploegen onder kronen dak. Gevolg wortelschade.
- Drainage, onttrekking van grondwater

Onderhoud:

- Begeleiding snoei bij jonge bomen
- Eventueel doodhout snoeien bij oude(re) bomen

Poelen

Gebruik vroeger:

- Drinkvoorziening voor vee

Eigenschap:

- stilstaand of hooguit zwak stromend
- niet te sterk beschaduwd, i.v.m. voldoende zoninstraling
- ondiep, zodat ze snel kunnen worden opgewarmd door de zon
- zo diep dat, er in de zomer voldoende water is, voor de ontwikkeling van de larven
- niet bevolkt door grote vissoorten

Ecologische waarde:

- een soortenrijke vegetatie, waardoor de aanwezigheid van voldoende insecten (=voedsel) gegarandeerd is
- voorkomen van amfibieën en reptielen
- diversiteit in vegetatie
- belangrijke verbindende schakel voor de trek van amfibieën en reptielen

Onderhoud

- vrijhouden van houtige beplanting
- een in de 4 jaar baggeren

Film Landschapselementen:

Groene
en **Blauwe** diensten

[YouTube - Groen Blauwe Diensten Landschap Overijssel](#)